

Verksamhetsberättelse 2017

Gällande avtalet Barnrättsombud / Läns-BO

Bakgrund

Sedan 1 november 2012 har föreningen Barnombudet i Uppsala län arbetat för Region Uppsala enligt avtal. Centralt i avtalet har varit att tillhandahålla en funktion benämnd "barnrättsombud". Avtalet förnyades 171219 av Regionstyrelsen för perioden 2018-2020 (Dnr LS2017-0589).

(Observera namnändringar som gjorts under 2017. Barnombudsmannen i Uppsala blev "Barnombudet Uppsala län". Länsbarnombudsman blev "Barnrättsombud". Landstinget i Uppsala län blev "Region Uppsala".)

Knutet till avtalet finns en politisk referensgrupp som sammanträder fyra gånger om året. Regionkontoret har en kontaktperson för avtalet med kontinuerliga avstämningar med barnrättsombudet. Arbetet inom avtalet utgår från Region Uppsalas handlingsplan för barnets rätt 2013-2017. Planen har uppdaterats och antas under våren 2018 för en ny period. Handlingsplanen organiseras i fyra tema inriktade mot systematiskt genomförande av barnets rätt. Alla stora förvaltningar har eller planerar uppdatera sina egna aktivitetsplaner för genomförande i samarbete med barnrättsombudet.

Observera: verksamhetsberättelsen redovisar i huvudsak det som gjorts inom avtalet. Medan redovisning av vad verksamheterna i Region Uppsala gör inom Handlingsplanen görs på andra sätt.

- 1) Förvaltningarna och enskild utförare ska rapportera årligt, men där brister det, särskilt på senare år.
- 2) Nyhetsbrev av barnrättsombudet fyra gånger/år där graden av genomförandet färgkodas röd/gul/grön.

3) Diskussioner i den politiska referensgruppen.

4) Regionstyrelsen hade 180227 som ärende "Uppföljning av handlingsplan 2013-2017 för att förverkliga barnets rättigheter" (LS2016-0133) där hela periodens genomförande redovisades.

Läs mer på region uppsala.se/BR

Innehåll

Utifrån Verksamhetsplan 2017 (Regionstyrelsen 170425) redovisas aktiviteter och resultat utförda inom avtalet. Fyra teman används i enlighet med handlingsplanen:

1. Kunskap behövs om barns behov och rättigheter hos såväl Region Uppsalas förtroendevalda som anställda.
2. Beslut om och med barn ska föregås av ett barnrättsperspektiv.
3. Dialog med barn och unga är en särskild kompetens och formerna ska gärna beskrivas och studeras.
4. Skydd och stöd har alla barn särskilda behov av. I regel behövs rutiner för att säkra detta och den samverkan som behövs med andra berörda.

Som femte tema för barnrättsombudet gäller att bidra till goda aktivitetsplaner i de verksamheter som vill ha det.

Tema 1. Kunskap om barns behov, åsikter och rättigheter.

Mål - aktiviteter, verksamhetsplan 2017

Redovisning, analys och kommentar

Behov

- a. Patientenkät (nationell) finns idag men vänder sig inte till de under 16 år. De ska höras med anpassade metoder. Läns-BO deltar gärna om arbetet tar fart.
- b. Regionen har antagit en ny samverkansstruktur. Läns-BO deltar gärna i den planerade tjänstemannagruppen för frågor om barn och unga.
- c. Kriterier för god barnsjukvård (modell Smileys Holland). Eventuellt samarbete Skånes universitetssjukhus, Nobab och barnsjukhuset.

Rättigheter

- d. Läns-BO finns tillgänglig och erbjuder utbildning för verksamheter. Målsättning som tidigare cirka 25 utbildningar per år.
- e. Pingpong är Region Uppsalas digitala lärplattform. Läns-BO har där gjort kurs om barnets rätt. Lärarbehörigheten ger möjlighet till kontakt med medarbetare.
- f. 2017 görs och sprids en ny kortfilm riktad till chefer om barnets rätt i beslut.
- g. Hemsidor om genomförandet av barnets rätt ska fortsätta underhållas. Samlat beskrivs det på www.regionuppsala.se/BR
Läns-BO uppmanar verksamheter att berätta om sina aktiviteter för sina besökare.
- h. Hemsidor som förberedelse för barn inför besök finns och är ett komplement till förberedelse i kallelsen. Läns-BO hjälper till på förfrågan.
- i. Barnrättspiloter (eller -ombud) finns i delar av Region Uppsala. Somliga träffas i nätverk. Läns-BO kommer till dem på förfrågan.
- j. SKL har ett nätverk för de i regioner/landsting som arbetar med barnets rätt. Läns-BO ingår där på uppdrag av Region Uppsala.
- k. 1177 har en redaktion med sakkunniga granskare där Läns-BO ingår.

Behov

- a. "Nationell patientenkät" är idag inte en källa till kunskap om barnets åsikter eller behov i sjukvården. Endast de äldre än 16 år tillfrågas. Positivt undantag i Folkandvården vars enkät tillfrågar även barn 7-16 år. Barnrättsombudet har på olika sätt nationellt och lokalt försökt aktivera enkät eller motsvarande för barn under 16 år men utan framgång.
- b. Strukturen för samverkan HSVO innefattar barn och unga, men barnrättsombudet är ännu inte inbjuden.
- c. Kriterierna finns nu som utkast efter omfattande nationell remiss hösten 2017. Som pilot ska mars 2018 barnsjukhuset i Uppsala respektive Skåne (SUS) inspekteras utifrån kriterierna. Stort intresse från landet.

Rättigheter

- d. 40-45 utbildningar under 2017.
- e. Ökad aktivitet. 2000 godkända i Pingpong den sista dec 2017. Lika många klick för filmen på Youtube.
- f. Ännu ej genomfört. Avvaktat ny handlingsplan och att barnkonventionen ev blir lag.
- g. Sidorna finns, men inte så aktiva som de kunde vara. Ungaexperter.se har tillkommit.
- h. Finns på barnsjukhuset och hälsa/hab. Planeras för primärvård och folkandvård.
- i. Endast psykiatrin har ett levande nätverk i barnfrågor. Nätverk för barnrätt saknas, även för tjänstemän.
- j. Två-dagars-seminarium, två gånger per år. Värdefullt utbyte med regioner och myndigheter.
- k. Cirka fyra tex-granskningar per år. Ett antal texter per tillfälle. Dessutom rådgivare kring minderåriga i genomförandet av direktåtkomst journal via nätet, både nationell (Inera) och lokalt i Region Uppsala.

Tema 2. Beslut med ett barnrättsperspektiv.

Mål - aktiviteter, verksamhetsplan 2017	Redovisning, analys och kommentar
<ul style="list-style-type: none"> a. Barnkonsekvensanalyser. Bidra till att göra fler. Särskilt där ännu inga gjorts och på nivåerna förvaltning och ledningskontor. b. Beslutsstöd som rör barn och unga. Bevaka att barnrätt ingår där barn berörs. c. Undersöka hur ett urval tycker att det är att göra barnkonsekvensanalys. 	<ul style="list-style-type: none"> a. Totalt sett för få. Några gjorts av psykiatrin i samarbete med barnrättsombudet. Regionkontoret bjudit in till enstaka muntligt resonemang om barnrätt i något ärende. b. Avstannat samarbete. Oklart vilket beslutsstöd som barnkonsekvensanalys kunde ingå i. Tex jämställdhetsintegrering. Ärendehandbok för Region Uppsala innehåller uppmaning till barnkonsekvensanalys. c. Enkät hösten 2017 till några som gjort barnkonsekvensanalys, gav positiv respons.

Tema 3. Dialog med barn och unga.

<ul style="list-style-type: none"> a. Råd och expertgrupper har startats på barnsjukhuset. Modellen sprids troligen under 2017 till BUP och habilitering. Läns-BO bidrar till att organisationen kring dem blir hållbar. Grupperna kan kompletteras med tekniska sätt att inhämta åsikter som appar, sms, väntrumms-pekskärmar. b. Verksamhetsledning och landstingsservice (bla fastighetsfrågor) behöver utveckla former för dialog med barn och unga. c. Folkhälsa behöver dialog som komplement till statistik som Liv & Hälsa Ung. Arbete med förebyggande av övervikt i planerade projektet "ECHO" d. Regionens nya samverkansstruktur FoU barn/unga liksom riktlinjen BUS bör ha kanaler att höra barn och unga. 	<ul style="list-style-type: none"> a. Expertgrupper finns, men aktiviteten mycket låg i flera av dem 2017. Diabetesgruppen stark med god förankring i mottagningens personal. BUP, Allergi vill starta unga grupper men ej kommit till skott. Ung samordnare Embla Åhlén anställd på timmar med stöd av Akademiska barnfonden. b. Fastighet & Service (fd landstingsservice) tagit fram gedigen modell för att höra barn/unga i frågor om lokaler. Endast barnsjukhuset har idag fungerade modeller för dialog med barn och unga som patient/brukare. Barnombudet arrangerade uppskattad konferens om goda dialogmetoder 8 nov. c. Former för dialog med unga i folkhälsofrågor saknas, förutom enkät "Liv & Hälsa Ung". ECHO-zon har inte etablerats, men inriktningsbeslut taget av Regionstyrelsen. d. Avvaktar, se 1b.
---	--

Tema 4. Skydd, stöd och samverkan systematiseras.

Mål - aktiviteter, verksamhetsplan 2017	Redovisning, analys och kommentar
<ul style="list-style-type: none"> a. Barnskyddsrådet administreras av Läns-BO och genomför två symposier om året på olika teman om utsatta barn och med fokus på samverkan. b. Två studiedagar om året på temat "samverkan för skydd av barn" genomför Läns-BO tillsammans med fyra institutioner (socioionomer, läkare, psykologer och sjuksköterskor) vid Uppsala universitet. c. Fortsatt arbete med piloter för samverkan mellan å ena sidan lokal barnhälsovård (eller tandvård) och å andra sidan deras kommuns socialtjänst. d. Bidra till spridning av riktlinjen BUS och goda modeller för SIP. 	<ul style="list-style-type: none"> a. Barnombudet utför merparten av arbetet i rådet. Symposium mars 2017 om "Alkohol och droger bland barn, unga och familjer" samt i november om "Sekretess och informationsöverföring när barn misstänks fara illa". b. Barnrättsombudet moderator och med i arbetsgrupp. Över 200 studerande per tillfälle. c. Intresse från vården finns, men svårare med kontakt med socialtjänst. Plan finns att göra ärende till HVSO (se 1b). d. BUS och SIP etc behöver samordnas av chefer i nätverket HVSO (se 1b). Fördröjningar också pga sammanslagning av Primärvården och Hälsa & Habilitering.

Barnrättsombudets arbete med verksamheters aktivitetsplaner

<ul style="list-style-type: none"> a. Riktade insatser till verksamheter som inte kommit igång. Tex BUP, landstingsservice, Hälsa & Hab samt många vårdcentraler. b. Följa upp de som antagits under 2015 och 2016. c. Bidra till uppdatering av Regions Uppsalas handlingsplan för genomförande av barnets rättigheter. Ny ska antas hösten 2017. Föreslå formen 4 tema. d. Nya handlingsplanen behöver kunna vara mätbar så den kan ingå i verksamheters avtal. 	<ul style="list-style-type: none"> a. Region Uppsalas förvaltningar: Folktandvården och Kultur & bildning har aktuell egen plan. Akademiska uppdaterar sin plan. Kollektivtrafiken beslut om plan. Primärvården och Hälsa & habilitering har utgången plan. Fastighet & Service, Lasarettet i Enköping, Regionkontoret saknar plan. Inga privata vårdgivare har egen plan. b. När Region Uppsalas nya handlingsplan antas våren 2018 och alla stora förvaltningar antagit plan, ska övriga verksamheter följas upp. c. Togs fram under hösten 2017. Beslutas av Regiondirektör våren 2018 d. -Nya handlingsplanen är tydligare men måste ingå i förvaltningarnas underlag för årsredovisning om de årligt ska redovisas.
---	--

Redovisning ekonomi 2017

Utgiftspost	Budget 2017	Utfall 2017
Lönekostnader inkl overhead, it, web, layout, admin, ek, arb ledn	760 000 kr	726 357,20 kr
Övriga personalkostnader	5 000 kr	6 321,90 kr
Utbildning + handledning	10 000 kr	2 750,40 kr
Hyra	60 000 kr	55 359,40 kr
Andra lokalkostnader	15 000 kr	26 351,24 kr
Kontorsmaterial, litteratur	4 000 kr	4 263,94 kr
Telefon, mobil och fast	12 000 kr	12 751,34 kr
Datorer och internet	8 000 kr	3 639,14 kr
Resor	5 000 kr	1 622,10 kr
Verksamhet: material, seminarier och Barnskyddsrådet	30 000 kr	14 676,00 kr
Referensgrupp	4 000 kr	2 454,48 kr
Ekonomihantering	5 000 kr	5 250,00 kr
Förbrukningsmaterial (kaffe, the, honung etc)	2 000 kr	3 761,83 kr
TOTALT	920 000 kr	865 558,97 kr